

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาแบ่งเป็น 2 ส่วน คือผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม และผลการจัดสัมมนาผลการวิจัยในระดับจังหวัด สรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. กลุ่มแรงงานผู้ถูกเลิกจ้างเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ดังรายละเอียดผลการสรุปในหน้า 19 - 22
2. นักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจดังรายละเอียดผลการสรุปในหน้า 23 - 25
3. กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการสร้างงานของหัวหน้าหน่วยงานในระดับจังหวัด ดังรายละเอียดผลการสรุปในหน้า 25 - 29
4. กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการสร้างงานในระดับสถานประกอบการ ดังรายละเอียดผลการสรุปในหน้า 30 - 33

ผลการวิเคราะห์กลุ่มแรงงานผู้ถูกเลิกจ้างเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ

ผลการวิเคราะห์สรุปเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. สถานภาพของแรงงานผู้ถูกเลิกจ้าง
  - 1.1 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 54.0) มีอายุระหว่าง 26 - 45 ปี (ร้อยละ 68.5) รองลงมามีอายุระหว่าง 19 - 25 ปี (ร้อยละ 21.5) และระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 42.7) รองลงมาไม่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 18.5) และมีวุฒิระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่าจำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 16.1) ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 1 - 2

1.2 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้าง ร้อยละ 46.0 มีจำนวนผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวน 3 - 5 คน ร้อยละ 38.7 มีจำนวนผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวน 1 - 2 คน โดยมีกลุ่มผู้ที่ต้องรับผิดชอบจำนวน 2 กลุ่ม ขึ้นไป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยเด็กเล็กกับวัยสูงอายุ หรือวัยเรียนกับวัยผู้สูงอายุ ดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 3 - 4

1.3 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้าง ร้อยละ 91.1 มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดสงขลา และร้อยละ 88.7 มีสถานที่ทำงานเดิมอยู่ในจังหวัดสงขลา เช่นกัน ดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 5 - 6

1.4 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างส่วนใหญ่ ร้อยละ 21.0 มีอาชีพเดิมเป็นช่างก่อสร้าง ร้อยละ 15.3 มีอาชีพรับจ้างในโรงงานผลิตภัณฑ์ยาง และร้อยละ 9.7 มีอาชีพรับจ้าง และโดยมีอัตราเงินเดือนระหว่าง 3,000 - 4,500 บาท (ร้อยละ 52.4) รองลงมาคืออัตราเงินเดือนมากกว่า 6,000 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 23.4) ดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 7

1.5 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างส่วนใหญ่ถูกเลิกจ้างด้วยเหตุผลที่นายจ้างปิดกิจการ และเหตุผลอื่น ๆ มีร้อยละของความคิดเห็นเท่ากัน (ร้อยละ 33.1) รองลงมาคือ นายจ้างไม่มีงานให้ทำ (ร้อยละ 25.0) ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

1.6 ปัจจุบันแรงงานผู้ถูกเลิกจ้างส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.0 อยู่เฉย ๆ ไม่ทำงาน ร้อยละ 44.4 ทำงานด้วยตนเอง ลักษณะงานที่ทำส่วนใหญ่คือ การเกษตรและปศุสัตว์ (ร้อยละ 21.0) รองลงมาคือ อาชีพค้าขาย (ร้อยละ 12.9) ส่วนแหล่งเงินที่แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างใช้จ่ายในปัจจุบันคือ จากการทำงานอื่น (ร้อยละ 28.2) รองลงมาคือ ใช้เงินที่สะสมไว้ (ร้อยละ 23.4) และจากผู้อุปการะ (ร้อยละ 21.0) ดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 9 - 11

2. ความต้องการด้านการฝึกอบรม

2.1 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างส่วนใหญ่ มีความต้องการจะกลับไปประกอบอาชีพเดิม (ร้อยละ 40.3) รองลงมาคือ ต้องการประกอบอาชีพอิสระ (ร้อยละ 33.9) และ ร้อยละ 75.8 ต้องการอบรมความรู้เพิ่มเติม ดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 12 - 13

2.2 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างและต้องการทำงานเดิม ส่วนใหญ่ต้องการอบรมความรู้ด้านการก่อสร้างทั่วไป (ร้อยละ 14.0) รองลงมาคือ ปลูกผักสวนครัว และเลี้ยงสัตว์ (ร้อยละ 6.0) ต้องการอบรมเรื่องก่ออิฐฉาบปูน ขยายของห้างร้าน ซ่อมยานยนต์ เครื่องยนต์ และช่างซ่อมช่างเชื่อม มีร้อยละของความต้องการเท่ากัน (ร้อยละ 4.0) นอกจากนี้ ร้อยละ 44.0 ไม่ระบุลักษณะความรู้ที่ต้องการอบรม ดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 14

2.3 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างและต้องการทำงานใหม่ ส่วนใหญ่ต้องการอบรมความรู้ด้านสวนผักและผลไม้ และการซ่อมเครื่องแต่งกาย (ร้อยละ 12.9) รองลงมาคือต้องการอบรม

ด้านคอมพิวเตอร์ และซ่อมยานยนต์ เครื่องยนต์ มีร้อยละของความต้องการเท่ากัน (ร้อยละ 9.7) นอกจากนี้ ร้อยละ 19.4 ไม่ระบุลักษณะความรู้ที่ต้องการอบรมดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 15

2.4 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้าง และต้องการประกอบอาชีพอิสระ ส่วนใหญ่ต้องการอบรมความรู้ด้านขายของห้างร้าน (ร้อยละ 23.8) รองลงมาคือ ปลูกผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ (ร้อยละ 16.7) และงานประดิษฐ์ ศิลปะ (ร้อยละ 7.1) นอกจากนี้ ร้อยละ 11.9 ไม่ระบุลักษณะความรู้ที่ต้องการอบรมดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 16

2.5 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างส่วนใหญ่คิดที่จะประกอบอาชีพอิสระ (ร้อยละ 61.3) และ ร้อยละ 12.1 ต้องการประกอบอาชีพขายอาหาร และเครื่องดื่ม ร้อยละ 7.3 ต้องการประกอบอาชีพขายของทั่วไป ร้อยละ 6.5 ต้องการประกอบอาชีพปลูกผักสวนครัว และเลี้ยงสัตว์ ดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 17

2.6 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างส่วนใหญ่ต้องการรับการอบรมเพิ่มและวิธีการที่ต้องการใช้ในการอบรม คือ วิธีการอบรม (ร้อยละ 65.3) รองลงมาคือ วิธีฝึกปฏิบัติกับผู้อำนวยการงาน (ร้อยละ 8.1) ระยะเวลาที่สะดวกที่จะเข้ารับการอบรมคือ ช่วง 6 - 14 วัน (ร้อยละ 21.8) รองลงมาคือ ช่วงระยะ 1 เดือน (ร้อยละ 16.9) ส่วนช่วงเวลาที่สะดวกสำหรับการอบรม คือ ช่วงเวลาบ่าย (ร้อยละ 13.7) ช่วงเวลาเช้า (ร้อยละ 10.5) และช่วงวันเสาร์ - อาทิตย์ (ร้อยละ 9.7) ตามลำดับ นอกจากนี้แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างส่วนใหญ่ยินดีที่จะจ่ายเงินสำหรับการอบรมโดยส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจะจ่ายประมาณ 100 - 500 บาท (ร้อยละ 31.5) ดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 18 - 22)

2.7 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.1 ไม่ต้องการเรียนต่อในระบบโรงเรียนดังรายละเอียดในตารางที่ 23

2.8 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.3 ต้องการให้การช่วยเหลือด้านเร่งสร้างงานและหางานให้โดยด่วน ร้อยละ 18.5 ต้องการให้ช่วยเหลือด้านการให้ทุนสนับสนุนการลงทุน ร้อยละ 14.5 ต้องการให้ช่วยเหลือด้านการจัดหางานและให้ทุนดำเนินการลงทุน ดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 24

3. ข้อมูลสนับสนุนเพิ่มเติม

3.1 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในครอบครัวดังนี้

- ต้องการจะคอยทำงานในโรงงานต่อไป (8 คน)

- ต้องการให้รัฐให้การสนับสนุนและช่วยเหลือเช่น ต้องการกู้ยืมเงิน เนื่องจากมีเงินไม่เพียงพอ หรือไม่มีบ้านเป็นของตนเอง หรือเห็นความสำคัญของการศึกษาจึงพยายามส่งให้ลูกเรียนมาก ๆ เป็นต้น (7 คน)

3.2 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับท้องถิ่น และชุมชน ดังนี้

- ภายในชุมชนมีความสัมพันธ์ช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี (43 คน)
 - ส่วนใหญ่ไม่ชอบทำงานที่ต้องลงทุน นิยมทำงานรับจ้าง (4 คน)
 - คนวัยทำงานส่วนใหญ่จะออกไปทำงานนอกหมู่บ้าน เช่น จึงกลับมาพบปะสนทนากัน (2 คน)

- ผู้นำชุมชนไม่ค่อยสนใจลูกบ้านไม่ให้ข้อมูลข่าวสาร และการช่วยเหลือ (2 คน)

- เป็นชุมชนสวนยางมีการศึกษาก่อนข้างน้อย (1 คน)
- กำลังจะก่อตั้งกลุ่มแม่บ้าน (1 คน)
- มีปัญหาด้านความปลอดภัย (1 คน)
- อยู่ริมทะเลที่อยู่อาศัยจึงไม่ถาวร (1 คน)
- ภายในชุมชนส่วนใหญ่เป็นเครือญาติกันมาก่อน (1 คน)

3.3 แรงงานผู้ถูกเลิกจ้างได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยการผลิต ลักษณะพื้นที่ การมีที่ดินเป็นของตนเอง และสภาพเศรษฐกิจ ดังนี้

- มีที่ดินเป็นของตนเองอยู่ในระหว่าง 2 งาน ถึง 10 ไร่ (43 คน)
- ไม่มีที่ดินทำการเกษตร (8 คน)
- ไม่มีที่ดินเป็นของตนเองต้องอาศัยที่ดินของพ่อแม่ (8 คน)
- รับจ้างกรีดยางรายได้ไม่พอ (1 คน)
- ราคายางตกต่ำ (1 คน)
- มีที่ดินน้อยไม่เหมาะกับการเพาะปลูก (1 คน)
- ที่ดินมีว่างแต่ไม่สามารถใช้ทำอะไรได้ (1 คน)
- อาศัยที่คนอื่นสามารถทำสวนเล็ก ๆ น้อย ๆ (1 คน)
- เช่าที่นาทำ (1 คน)

ผลการวิเคราะห์กลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ

ผลการวิเคราะห์สรุปเป็น 3 ตอนดังนี้

1. สถานภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ

1.1 นักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 80.6) มีอายุระหว่าง 12 - 15 ปี (ร้อยละ 90.3) และเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ร้อยละ 45.2) รองลงมาเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ร้อยละ 37.1) นอกจากนี้ส่วนใหญ่มิผลการเรียนในระดับปานกลาง คือ ได้คะแนนเฉลี่ยภาคเรียนสุดท้ายระหว่าง 2.00 - 2.99 (ร้อยละ 51.6) รองลงมาได้คะแนนเฉลี่ยภาคเรียนสุดท้ายระหว่าง 1.00 - 1.99 (ร้อยละ 41.9) ดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 25 - 27

1.2 นักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 29.0 ชอบเรียนวิชาภาษาไทย รองลงมา ร้อยละ 16.1 ชอบเรียนภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 14.5 ชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์/วิทยาศาสตร์ และชอบเรียนวิชาสังคมศึกษา และวิชาพลศึกษามีร้อยละของความชอบเท่ากัน (ร้อยละ 9.7) ส่วนวิชาที่เรียนได้ดีเป็นพิเศษ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 32.8 เรียนได้ดีในวิชาพลศึกษา ร้อยละ 13.1 ในวิชาภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 11.5 ในวิชาภาษาไทย และ วิชาสังคมศึกษา ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 28 - 29

1.3 นักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่มีสถานภาพบิดา หรือมารดาเสียชีวิตแล้ว (ร้อยละ 46.8) บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 40.3) ส่วนด้านอาชีพของบิดา มารดา พบว่า ร้อยละ 53.2 บิดาไม่มีงานทำ รองลงมา ร้อยละ 24.2 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ลำสัตว์ ป่าไม้ และประมง ส่วนอาชีพของมารดา พบว่าร้อยละ 33.9 มารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม ลำสัตว์ ป่าไม้ และประมง รองลงมา ร้อยละ 29.0 ไม่มีงานทำ ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 30 - 32

1.4 นักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่มีจำนวน พี่น้องจำนวน 3 - 5 คน (ร้อยละ 57.4) รองลงมามีพี่น้องจำนวน 1 - 2 คน (ร้อยละ 26.2) และมากกว่า 5 คน ขึ้นไป (ร้อยละ 16.4) และส่วนใหญ่เป็นบุตรคนที่ 1 (ร้อยละ 31.1) รองลงมาเป็นบุตรคนที่ 3 (ร้อยละ 23.0) เป็นบุตรคนที่ 2 (ร้อยละ 21.3) นอกจากนี้มีจำนวนพี่น้องที่ยังเรียนหนังสือส่วนใหญ่อันดับน้อยกว่า 3 คน (ร้อยละ 77.4) และจำนวน 3 - 5 คน (ร้อยละ 22.6) ส่วนจำนวนพี่น้องที่ประกอบอาชีพพบว่า ส่วนใหญ่มีพี่น้อง

จำนวน 1 - 2 คน ที่ประกอบอาชีพแล้ว (ร้อยละ 88.7) และจำนวน 3 - 5 คน (ร้อยละ 9.7) ดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 33 - 35

1.5 ผู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ คือ บิดา และมารดา หรือมารดาแต่ผู้เดียว ซึ่งมีร้อยละ เท่ากัน (ร้อยละ 32.3) รองลงมาคือบุคคลอื่น (ร้อยละ 21.0) และพี่ (ร้อยละ 8.1) ส่วนจำนวนเงินที่ได้รับมาใช้จ่ายในช่วงที่เรียนส่วนใหญ่ระหว่าง 10 บาท ถึง 20 บาท (ร้อยละ 66.1) รองลงมาอยู่ในช่วง 21 บาท ถึง 40 บาท (ร้อยละ 30.7) ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 36 - 37

1.6 นักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ออกจากโรงเรียนกลางคันด้วยเหตุผลที่ผู้อุปการะไม่มีเงินพอที่จะจ่ายได้ (ร้อยละ 91.9) และหากมีผู้ให้ทุนสนับสนุนการเรียนนักเรียน ร้อยละ 98.4 ประสงค์ที่จะเรียนต่อ ดังรายละเอียด ในภาคผนวกตารางที่ 38 - 39

2. ความต้องการด้านการฝึกอบรม

2.1 นักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.2 ต้องการเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาและสาขาที่ต้องการเรียนต่อส่วนใหญ่เป็นมัธยมศึกษาสายสามัญ (ร้อยละ 96.7) ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 42

2.2 นักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพ ซึ่งทักษะหรือสิ่งที่ต้องการรับการอบรมส่วนใหญ่เป็นด้านงานประดิษฐ์ศิลปะ (ร้อยละ 12.9) รองลงมาได้แก่ ด้านการทำสวนยางและกรีดยาง ด้านการทำอาหารและเครื่องดื่ม และด้านการเย็บเสื้อผ้า มีร้อยละของความ ต้องการเท่ากัน (ร้อยละ 9.7) และด้านช่างซ่อมเครื่องยนต์ (ร้อยละ 6.5) ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 42

2.3 นักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ต้องการอบรมจนถึงระดับประกอบอาชีพได้ (ร้อยละ 62.9) รองลงมาคือระดับพื้นฐาน และขั้นชำนาญการ (ร้อยละ 12.9 และ 9.7 ตามลำดับ) ส่วนระยะเวลาและช่วงเวลาที่เหมาะสม หรือสะดวกในการเข้ารับการอบรมได้แก่ ระยะเวลาที่สะดวกที่สุดคือ 1 เดือน - 2 - 3 เดือน และมากกว่า 3 เดือนขึ้นไป (ร้อยละ 25.8, 22.6 และ 22.6 ตามลำดับ) และช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดเรียงตามลำดับได้แก่ ช่วงวันหยุด (ร้อยละ 22.6) รองลงมาคือ ช่วงเช้า หรือช่วงเสาร์ อาทิตย์ มีร้อยละของความคิดเห็นเท่ากัน (ร้อยละ 19.4) ช่วงวันจันทร์ - ศุกร์ (ร้อยละ 8.1) นอกจากนี้ยังพบว่าร้อยละ 12.9 ไม่ระบุช่วงเวลาที่เหมาะสมในการอบรม ส่วนสถานที่จัดอบรมและค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการอบรมพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤต

ส่วนใหญ่ต้องการอบรมในหมู่บ้าน หรือตำบล (ร้อยละ 59.7) รองลงมา ร้อยละ 19.4 ต้องการอบรมในตัวอำเภอ และ ร้อยละ 6.5 ต้องการอบรมในตัวจังหวัด และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ยินดีจ่ายค่าอบรม (ร้อยละ 64.5) ส่วนกลุ่มที่เห็นด้วยกับการยินดีจ่ายเงินค่าอบรม ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจ่ายเงินในช่วง 100 บาท ถึง 500 บาท (ร้อยละ 16.1) รองลงมายินดีจ่ายระหว่าง 501 ถึง 1,000 บาท (ร้อยละ 4.8) ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 43 - 47

2.4 นักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตต้องการให้รัฐบาล หรือผู้เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลือส่วนใหญ่คือ ให้ทุนเรียน (ร้อยละ 29.0) รองลงมา ร้อยละ 14.5 ให้หาอาชีพเสริมให้ ร้อยละ 11.3 จัดสวัสดิการให้ทั้งหนังสือ และเสื้อผ้า ร้อยละ 4.8 ให้ทุนและหางานให้ทำ และด้านให้ทุนและฝึกอาชีพมีร้อยละของความคิดเห็นเท่ากัน ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 48

3. ข้อมูลสนับสนุนเพิ่มเติม

นักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคันเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้

- หากมีผู้ประกอบการต้องการจะเรียนจนถึงระดับปริญญาตรี (17 คน)
- หากมีผู้ประกอบการต้องการจะเรียนจนจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 (4 คน)
- หากมีผู้ประกอบการต้องการจะเรียนจนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (3 คน)
- ไม่รู้เรื่องทุนทั้ง ๆ ที่ต้องการเรียนต่อ (1 คน)
- ต้องการเรียนทหารต่อ (1 คน)
- ต้องการเรียนจนถึงระดับปริญญาโท (1 คน)

ผลการวิเคราะห์กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการสร้างงาน

1. กลุ่มหัวหน้าหน่วยงานในระดับจังหวัด

1.1 สภาพและความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจในปัจจุบันและอนาคต

1.1.1 ตำแหน่งงานของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าหน่วยงาน (ร้อยละ 60.0) รองลงมาเป็นตำแหน่ง ผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยงาน และหัวหน้าฝ่ายมีจำนวนร้อยละเท่ากัน (ร้อยละ 20.0) ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 49

1.1.2 หัวหน้าหน่วยงานในระดับจังหวัดมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แรงงาน/ทักษะของงานที่มีลักษณะเด่น และมีโอกาสจะพัฒนาอันดับแรกคือ งานด้านการท่องเที่ยว โรงแรม ร้านอาหาร (ร้อยละ 70.0) รองลงมาเรียงตามลำดับได้แก่ งานด้านอุตสาหกรรม ขางพารา

(ร้อยละ 50.0) งานด้านอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ (ร้อยละ 40.0) ศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมพื้นบ้าน (ร้อยละ 20.0) ศูนย์การคมนาคมและการส่งออก (ร้อยละ 20.0) การแปรรูปอาหารและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร (ร้อยละ 10.0) และสถาบันช่วยพัฒนาฝีมือแรงงาน (ร้อยละ 10.0) ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 50

1.1.3 หัวหน้าหน่วยงานในระดับจังหวัดมีความคิดเห็นว่า ธุรกิจที่มีโอกาสขยายตัวในช่วง 3 - 5 ปี ข้างหน้าเรียงตามลำดับดังนี้ (รายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 51 - 52)

- ธุรกิจการท่องเที่ยว (7 คน)
- อุตสาหกรรมยางพารา (6 คน)
- การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร (6 คน)
- ธุรกิจโรงแรม (2 คน)
- การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (2 คน)
- การเพาะเลี้ยงกุ้ง (2 คน)
- ร้านอาหาร (1 คน)
- อุตสาหกรรมไม้ยาง (1 คน)
- เกษตรเพื่อการส่งออก (1 คน)
- อุตสาหกรรมปิโตรเคมี (1 คน)
- การก่อสร้าง (1 คน)
- สินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน (1 คน)
- การพาณิชย์ซื้อขายยานยนต์ (1 คน)

จากธุรกิจที่คาดว่าจะมีแนวโน้มจะขยายตัวใน 3 - 5 ปีข้างหน้าส่งผลต่อความต้องการแรงงานทั้งในระดับไร้ฝีมือ กึ่งฝีมือดังนี้

(1) แรงงานไร้ฝีมือ กลุ่มแรงงานที่ต้องการเรียงตามลำดับดังนี้

- แรงงานสำหรับคัด แยกหีบ ฯลฯ
- การบรรจุหีบห่อ
- การเตรียมวัตถุดิบก่อนแปรรูป
- แรงงานทั่วไป
- พนักงานบริการ
- พนักงานเสิร์ฟ
- ยูวมัคคุเทศก์
- พนักงานทำความสะอาดและขนของ

- แรงงานให้อาหารกึ่ง
  - แรงงานในสวน
  - แรงงานหญิง
- (2) กลุ่มแรงงานกึ่งฝีมือ/ช่างเทคนิค
- มัคคุเทศก์
  - หัวหน้างานเทคโนโลยียาง
  - ช่างเทคนิคไฟฟ้า
  - ช่างเทคนิคเครื่องกล
  - ช่างเทคนิคอุตสาหกรรม
  - ช่างเทคนิคฝีมือระดับกลาง
  - ช่างเคมี
  - ช่างเชื่อม
  - ช่างประกอบชิ้นส่วน
  - ภาษาดังประเทศ
  - วิศวะเฉพาะทาง
  - บัญชีการเงิน
  - วิทยาศาสตร์การอาหาร
  - ผู้จัดการฝ่ายต่าง ๆ
  - การผลิตตามมาตรฐานสากล
  - ปวช. ปวส. เกษตร
  - คอมพิวเตอร์
  - การดูแลรักษา

1.1.4 หัวหน้าหน่วยงานในระดับจังหวัดส่วนใหญ่เห็นว่าทักษะ หรือความสามารถของแรงงานในสถานประกอบการจังหวัดสงขลายังไม่เพียงพอควรอบรมเพิ่มเติม (ร้อยละ 90.0) ส่วนความต้องการอบรมเพิ่มเติมในสาขาต่างๆ เรียงตามลำดับดังนี้ (ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 53)

- การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะกับงาน
- การใช้ภาษาดังประเทศในการสื่อสาร
- การผลิตตามระบบมาตรฐานสากล
- ช่างเทคนิคต่าง ๆ

- ความรู้เพิ่มเติมในแต่ละสาขา
- การบัญชี และการเงิน
- คุณลักษณะและบุคลิกภาพส่วนตัวที่ควรมี ซึ่งเป็น

คุณลักษณะที่สำคัญที่สถานประกอบการต้องการให้มี ได้แก่

- การมีจิตสำนึกด้านการบริการ
- เทคนิคการทำงานอย่างมีคุณภาพ
- การมีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสมกับงานบริการ

1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะแรงงาน

1.2.1 หัวหน้าหน่วยงานในระดับจังหวัดมีความเห็นว่า แรงงานควรได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมในด้านตามสถานภาพของแรงงาน และสถานประกอบการดังนี้ (รายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 54 - 55)

(1) แรงงานผู้ทำงานแล้วในสถานประกอบการ

สถานประกอบการยาง

ต้องการให้อบรมเพิ่มเติมในด้าน

- การใช้และรักษาเครื่องมือสมัยใหม่
- การสร้างระเบียบวินัย

สถานประกอบการการท่องเที่ยว

ต้องการให้อบรมเพิ่มเติมในด้าน

- ภาษาต่างประเทศ
- คอมพิวเตอร์
- สิทธิมนุษยชน

สถานประกอบการก่อสร้าง

ต้องการให้อบรมเพิ่มเติมในด้าน

- ช่างฝีมือ

สถานประกอบการด้านบริการ

ต้องการให้อบรมเพิ่มเติมในด้าน

- คุณธรรมจริยธรรม

นอกจากนี้สถานประกอบการส่วนใหญ่ ต้องการให้มีการฝึกอบรมคุณลักษณะทั่วไปในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
- ภาษาอังกฤษ
- เทคนิคการจัดการ

(2.) แรงงานผู้ที่ต้องการหางานใหม่ หรือสร้างงานของตนเอง ควรจะได้รับการอบรมเพิ่มเติมเรียงตามลำดับดังนี้

- ภาษาอังกฤษและภาษาจีน
- คอมพิวเตอร์
- การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
- ความรู้เรื่องการตลาด
- เทคนิคการให้บริการ
- ความรู้ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง
- ความรู้ด้านอาชีพเฉพาะสาขา
- เทคนิคการผลิตอย่างมีคุณภาพในแต่ละสาขา

1.2.2 หัวหน้าหน่วยงานในจังหวัดได้ให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

- แรงงานที่ถูกเลิกจ้างส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาเพราะเมื่อถูกเลิกจ้างมักจะกลับไปทำงานในภาคเกษตรในที่ของตนเอง

- แรงงานไร้ฝีมือในภาคใต้จะมาทำงานใหม่ในสถานประกอบการในช่วงที่ว่างจากอาชีพหลัก และไม่นิยมเป็นลูกจ้างขั้นต่ำ

- ควรมีศูนย์ร่วมรับผิดชอบในการสร้างแรงงาน
- สถานประกอบการควรจัดสวัสดิการด้านการรับส่งพนักงาน
- นโยบายการจ้างงานควรคำนึงถึงประโยชน์ทั้งของลูกจ้าง

และผู้ประกอบการ

- ปัญหาเรื่องแรงงานไร้ฝีมือไม่มีปัญหา
- แรงงานในสถานประกอบการในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่

เป็นแรงงานไร้ฝีมือ

- การอบรมควรจะเสริมให้กับเยาวชนที่ไม่อยากเรียนหนังสือในโรงเรียนมากกว่าเสริมความรู้แก่แรงงานในสถานประกอบการ

- การให้การอบรมแก่คนงานจะสร้างปัญหาให้สถานประกอบการ ดังนั้นสถานประกอบการ จึงไม่นิยมให้การอบรมเนื่องจากคนงานมักจะมี การเปลี่ยนงานบ่อย ๆ

- การจัดการฝึกอบรมควรให้หน่วยงานราชการรับผิดชอบมากกว่าหน่วยงานเอกชน เพราะมีความเกรงใจ

- การจัดการอบรมควรจัดให้ตอบสนองความต้องการจริง ๆ
- ควรอบรมด้านภาษา คุณธรรม จริยธรรม มารยาทตลอดจน

ระเบียบวินัยต่าง ๆ ให้มาก

2. กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับงานในระดับสถานประกอบการ

2.1 สภาพและความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจในปัจจุบันและอนาคต

2.1.1 ประเภทของธุรกิจในสถานประกอบการที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร (ร้อยละ 20.0) รองลงมาเป็นธุรกิจประเภทก่อสร้าง (ร้อยละ 16.0) อุตสาหกรรมยางพารา (ร้อยละ 12.0) ขุดเจาะแก๊ซ (ร้อยละ 8.0) ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 56

2.1.2 สถานประกอบการในช่วงวิกฤตทางเศรษฐกิจมีผลกระทบในด้านต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 58)

- วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตราคาสูงขึ้นมาก
- รายได้ และยอดจำหน่ายลดลง
- สาธารณูปโภค คอกเบี้ยสูงขึ้น
- พนักงานมีความรู้สูงกว่างานในตำแหน่งทำให้ไม่มีกำลังใจในการทำงานและมีการลาออกไปทำงานอื่น
- การไม่ปล่อยเงินกู้ของธนาคารและลูกค้าไม่จ่ายเงินหรือจ่ายเงินช้า
- ภาวะเงินอ่อนตัวลงส่งผลกระทบต่อภาระขาดทุนต้องพยุงบราคา
- ผู้มาใช้บริการลดลงเนื่องจากนโยบายการลดค่าใช้จ่ายในส่วนราชการ

จากผลกระทบดังกล่าวในบางส่วนทำให้สถานประกอบการลดพนักงานและลูกจ้างออกจากงานดังนี้ (รายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 57)

ธุรกิจประเภทเฟอร์นิเจอร์	ให้ออกประมาณ 1,000 คน
ธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร	ให้ออกประมาณ 522 คน (ไม่รวมที่ออกเอง 700 คน)
ธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมยางพารา	ให้ออกประมาณ 505 คน
ธุรกิจประเภทก่อสร้าง	ให้ออกประมาณ 125 คน
ธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมโรงแรม	ให้ออกประมาณ 107 คน
ธุรกิจประเภทการธุรกิจค้าขาย	ให้ออกประมาณ 50 คน
ธุรกิจการเลี้ยงกุ้ง	ให้ออกประมาณ 15 คน
ธุรกิจการธนาคาร	ให้ออกประมาณ 14 คน

2.1.3 สถานประกอบการเห็นว่าการประกอบธุรกิจในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังคงสภาพเพื่อความอยู่รอด แต่มีโอกาที่จะขยายตัวในอนาคตได้บ้างต้องขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันค่อนข้างมาก มีธุรกิจ หรือสถานประกอบการเพียง 5 แห่ง จาก 20 แห่งที่เห็นว่ายังดำเนินการได้ดี และมีแนวโน้มขยายโรงงานเพิ่มขึ้นและมีการรับพนักงานเพิ่มขึ้นแต่ในขณะเดียวกัน ก็มีการนำเครื่องจักรสมัยใหม่มาใช้ ส่วนธุรกิจที่ดำเนินงานให้คงสภาพอยู่รอดได้จะดำเนินการโดยการลดขนาดขององค์กรลง ในบางแห่งมีการหยุดกิจการชั่วคราวเพื่อดูสภาพการณ์ต่อไป และธุรกิจที่มีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่อไปได้ในอนาคตได้แก่ ธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร อุตสาหกรรมยางพารา และเฟอร์นิเจอร์ (ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 59 - 60)

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะแรงงาน

2.2.1 สถานประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่า พนักงานในสถานประกอบการควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมตามลักษณะของงานที่ปฏิบัติตามลำดับจำนวนคน และระดับแรงงานดังนี้ (ดังรายละเอียดในภาคผนวกในตารางที่ 61)

(1) แรงงานไร้ฝีมือ

- คนงานทั่วไป	จำนวน 8,527 คน
- คนงานแกะปลาและตัดปลา	จำนวน 490 คน
- พนักงานขนส่ง	จำนวน 381 คน
- พนักงานขายของ	จำนวน 297 คน
- พนักงานแม่บ้าน	จำนวน 80 คน

(2) แรงงานกึ่งฝีมือ/ช่างเทคนิค

- พนักงานคลอรีนเนชั่น	จำนวน 1,600 คน
- พนักงานบรรจุหีบห่อ	จำนวน 1,102 คน
- พนักงานฝ่ายผลิต	จำนวน 1,070 คน
- พนักงานตรวจสอบคุณภาพ	จำนวน 920 คน
- พนักงานซ่อมบำรุง	จำนวน 268 คน
- หัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ	จำนวน 236 คน
- พนักงานระดับกึ่งฝีมือ	จำนวน 190 คน
- พนักงานการตลาด	จำนวน 139 คน
- พนักงานบัญชี/ธุรการ	จำนวน 136 คน
- ผู้จัดการ/ผู้บริหารทั่วไป	จำนวน 120 คน

2.2.2 สถานประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในปัจจุบันควรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะต่าง ๆ เพิ่มเติมดังนี้ (รายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 62)

(1) แรงงานไร้ฝีมือ

เจ้าของธุรกิจหรือหัวหน้าสถานประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่า พนักงานในระดับแรงงานไร้ฝีมือควรได้รับความรู้ในด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และคุณลักษณะที่เสริมสร้างการทำงานและการพัฒนางานในหน้าที่ความรับผิดชอบ เช่น การทำงานอย่างมีความสุข มีจิตสำนึกในการทำงาน การดูแลเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน ความขยันอดทน การตรงต่อเวลา และความซื่อสัตย์ เป็นต้น

(2) แรงงานกึ่งฝีมือ/ช่างเทคนิค

เจ้าของธุรกิจหรือหัวหน้าสถานประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่า พนักงานในระดับแรงงานกึ่งฝีมือ/ช่างเทคนิค ควรได้รับความรู้ด้านที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ ความรู้ในเรื่องเทคนิคเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และความปลอดภัยในการทำงาน และยังเห็นควรที่จะมีการอบรมเพิ่มเติมในส่วนของคุณลักษณะที่เสริมสร้างการทำงานและการพัฒนางานในหน้าที่ความรับผิดชอบ เช่น การมีจิตสำนึกในการทำงาน ความอดทน คุณธรรม ความรับผิดชอบ ตลอดจนการจูงใจให้คนอื่นทำงาน

2.2.3 เจ้าของธุรกิจ หรือหัวหน้าสถานประกอบการมีความเห็นเกี่ยวกับความต้องการแรงงานที่จะรับเพิ่มในอนาคตว่า แรงงานที่คาดว่าจะรับเพิ่มส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานไร้ฝีมือคาดว่าจะรับเพิ่มทั้งหมด ประมาณ 1,000 คน ส่วนความสามารถและทักษะนั้นส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถอ่านออกเขียนได้ ู้ภาษาอังกฤษเล็กน้อย ก่อนเข้าทำงานควรได้รับการฝึกปฏิบัติงานก่อนประมาณ 10 วัน หรือเคยผ่านงานมาก่อนแล้ว นอกจากนี้ควรมีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัยในการทำงาน ส่วนแรงงานระดับกึ่งฝีมือ/ช่างเทคนิค นั้นมีความต้องการประมาณ 3 ตำแหน่ง ส่วนใหญ่จะต้องจบระดับปริญญาตรี มีความรู้ความสามารถทางการบัญชี หรือวิทยาศาสตร์การอาหาร หรือการบริหารงาน และความรู้ทางรัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ ดังรายละเอียดในภาคผนวก ตารางที่ 63

2.2.4 เจ้าของธุรกิจ/หัวหน้าสถานประกอบการเห็นว่า ทักษะที่จำเป็นจะต้องให้การอบรม หรือพัฒนาเพื่อใช้ในสถานประกอบการมีดังนี้ (ดังรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 64)

- ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

จนการคาดการณ์ธุรกิจในอนาคต

- ความรู้เกี่ยวกับตลาดธุรกิจภายในและภายนอก ตลอด
- หลักการหรือเทคนิคในการบริหารและการจัดการ
- ความรู้ในทักษะงานปฏิบัติและงานช่างต่าง ๆ
- ความรู้ในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน
- ความรู้เรื่องสารเคมี
- คุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนางานต่าง ๆ เช่น ความรัก

และความตั้งใจในการทำงาน ความรับผิดชอบต่องานที่ทำ ความขยันหมั่นเพียร และการตรงต่อเวลา

2.2.5 เจ้าของธุรกิจ/หัวหน้าสถานประกอบการได้ให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

- สถานประกอบการมีการอบรมทักษะที่จำเป็นอยู่แล้ว เป็นระยะ ๆ รัฐควรเสริมอาชีพให้โดยการรวมกลุ่มแล้วจัดอาชีพเสริม

- การฝึกอบรมสำหรับผู้ถูกเลิกจ้างควรดูแล
- ควรฝึกทักษะภาษาอังกฤษเป็นหลัก
- ควรอบรมอาชีพเสริม เช่น ทำอาหาร งานฝีมือ
- การเสริมความรู้แก่แรงงานผู้ถูกเลิกจ้าง ควรฝึกทักษะ

มากกว่าให้ความรู้

- การอบรมควรสร้างจิตสำนึกในการทำงานด้านการรักงาน การรักความสะอาด ความซื่อสัตย์ ความอดทน อ่อนน้อม และมีความรักในงานบริการ

- คนได้มีการเลิกงานค่อนข้างมากทำให้มีการเข้าทำงานอย่างไม่ต่อเนื่อง และจริงจัง

- รัฐควรทำประกันสังคมกับคนตกงาน
- การให้สวัสดิการสร้างขวัญ และกำลังใจแก่คนงานจะ

ช่วยให้คนงานตั้งใจ และพร้อมที่จะทำงานตลอด

- งานที่ขาดแคลนคืองานแม่บ้านที่มีความซื่อสัตย์สามารถทำความสะอาด และอาหารได้ นอกจากนี้จะต้องรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด

- ควรเสริมสร้างเงินกู้ เพื่อนำไปดำเนินกิจการต่อได้
- เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มไม่ดีขึ้นในช่วง 3 - 5 ปี

ข้างหน้า

ผลการสัมมนาผลการวิจัยในระดับจังหวัด

1. ความคิดเห็นต่อผลการสำรวจข้อมูลภาคสนามเกี่ยวกับความต้องการอาชีพ/การฝึกอบรมและลักษณะการอบรม

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการสำรวจภาคสนามในรูปแบบเอกสารสรุปอาชีพและความต้องการฝึกอบรมของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม โดยสรุปตามลักษณะกลุ่มงานไม่ได้เรียงตามลำดับความต้องการดังนี้

แรงงานผู้ถูกเลิกจ้าง (จำนวน 91 คน)	นักเรียนที่ออกกลางคัน (จำนวน 61 คน)	ผู้สร้างงานในระดับจังหวัด (จำนวน 10 คน)	ผู้สร้างงานในระดับสถานประกอบการ (จำนวน 18 คน)
<ul style="list-style-type: none"> - ปลุกผักสวนครัวสวนผลไม้และเลี้ยงสัตว์ - ทำสวนยางและกรีดยาง - การคัดเลือกแม่และคอกแต่งปลา - เทคนิคการทำงานด้านอุตสาหกรรมยาง 	<p>เกษตรและอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปลุกผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ - ทำสวนยางและกรีดยาง - การคัดเลือกและคอกแต่งปลา - การเพาะเลี้ยงปลา - การทำงานในโรงงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ - เทคนิคเฉพาะทาง - เทคนิคการเลี้ยงสัตว์ตามหลักวิชาการ - ช่างฝีมือระดับกลาง - เทคนิคการผลิตอย่างมีคุณภาพ - การผลิตตามระบบการผลิตตามมาตรฐานสากล เช่น ISO - เทคนิคการปรับปรุงผลไม้ให้มีคุณภาพ - ระเบียบวินัยในการใช้เครื่องมือและเครื่องจักร - ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ทางวิทยาศาสตร์การอาหาร - การวิเคราะห์วิจัย - ความรู้เรื่องช่าง - การสื่อสารที่สามารถติดต่องานได้ - อ่านออกเขียนได้ - ความอดทน คุณธรรมและความขยัน - การเชื่อฟังพร้อมที่จะปฏิบัติงาน - ความเข้าใจในการทำงาน - การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

แรงงานผู้ถูกเลิกจ้าง (จำนวน 91 คน)	นักเรียนที่ออกกลางคัน (จำนวน 61 คน)	ผู้สร้างงานในระดับจังหวัด (จำนวน 10 คน)	ผู้สร้างงานในระดับสถานประกอบการ (จำนวน 18 คน)
<ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคการก่อสร้าง - ช่างยนต์ - ช่างเย็บผ้า - เทคนิคการเชื่อมเหล็กคัต - ช่างตัดผมชาย 	<p style="text-align: center;">การช่างการก่อสร้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่างตัดเย็บเครื่องแต่งกาย - การก่อสร้าง - ช่างซ่อมไฟฟ้า - ช่างซ่อมรถยนต์ - ช่างเสริมสวยสตรี - การสานเสื่อ - งานประดิษฐ์ <p style="text-align: center;">การค้าและธุรกิจการบริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขายของ - การตรวจสินค้า - การเสิร์ฟอาหาร - พยาบาล - นาฏศิลป์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ช่างฝีมือระดับกลาง - ความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมปิโตรเคมี - การผลิตตามระบบมาตรฐานสากล ISO - ระเบียบวินัยในการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร <p style="text-align: center;">การใช้ภาษาอังกฤษและภาษาจีน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการเป็นมัคคุเทศก์ - ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ - สิทธิมนุษยชน - การบัญชีการเงิน - ทักษะด้านการบริการ - บุคลิกภาพด้านการบริการ - การยกระดับจิตใจและความคิดเกี่ยวกับงานบริการ - ทักษะการเสิร์ฟ - ทักษะการจัดจำหน่าย - การตลาด - เทคนิคการจัดการ - คอมพิวเตอร์ - ทักษะการขายและการจัดการ - ความรู้ความเข้าใจในเศรษฐกิจพอเพียงและการพึ่งตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ในงานและความปลอดภัยในการทำงาน - จิตสำนึกในการทำงานและรักงาน - การแก้เครื่องยนต์ - ความรู้เกี่ยวกับเครื่องยนต์ <p style="text-align: center;">งานธุรการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบริการ - การตลาด - บัญชีและระบบงานสารบัญ - ภาษาอังกฤษ - ความรู้ทางนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์

จากการอภิปรายเกี่ยวกับอาชีพและการฝึกอบรมแก่แรงงานผู้ถูกเลิกจ้าง และนักเรียนมัธยมศึกษาที่ออกจากโรงเรียนกลางคืนพบว่า ที่ประชุมให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะดังนี้

การให้การอบรมนั้นควรให้ความรู้ในเรื่องเทคนิค และวิธีการทำงานในหน้าที่ ๆ ปฏิบัติของแต่ละคน ถึงแม้ว่าจะเป็นงานง่าย ๆ ที่เคยทำแต่ควรจะมีการอบรมเพื่อพัฒนาให้ได้ผลผลิตอย่างมีคุณภาพ เช่น ปลูกยางให้ได้ยางแผ่นชั้นหนึ่ง และควรเสริมสร้างคุณลักษณะที่สำคัญ และจำเป็นต่อการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ซึ่งคุณลักษณะต่าง ๆ มีดังนี้

1. การตรงต่อเวลา
2. ความซื่อสัตย์
3. ระเบียบวินัย
4. ความรับผิดชอบ
5. คุณธรรมและจริยธรรม
6. จิตสำนึกและความรักในงานที่ปฏิบัติ
7. การทำงานร่วมกับผู้อื่น
8. มนุษยสัมพันธ์
9. ความรักและภักดีในองค์กร
10. กฎหมายและพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน
11. คุณลักษณะด้านการบริการ
12. ทัศนคติและงานประดิษฐ์พื้นบ้าน

จะเห็นว่าสมาชิกในการประชุมสัมมนาส่วนใหญ่จะเน้นความสำคัญของคุณลักษณะและบุคลิกภาพของแรงงานค่อนข้างสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัฒนธรรมของชาวลีที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งคุณลักษณะที่ควรเปลี่ยนแปลง คือ การเลิกงาน การอยากได้งานทำแต่ไม่ชอบทำงานรักความสบาย และการไม่ชอบเป็นลูกจ้างใคร ทั้งนี้จากประสบการณ์ของผู้ประกอบการได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลิกจ้างแรงงาน ร้อยละ 68 มาจากคุณลักษณะดังกล่าวมากกว่าการไม่มีความรู้ความสามารถ เช่น ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และชอบทะเลาะกับแรงงานด้วยกัน นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะการอบรมสำหรับผู้ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ นอกจากเพิ่มความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ประสงค์จะประกอบ เช่นการประกอบอาหาร ควรเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการตลาด และการจัดการด้วย

2. โอกาสการขยายตัวของธุรกิจในช่วง 3-5 ปีข้างหน้า

จากสภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดสงขลาที่มีอาณาเขตทะเลเป็นแนวยาว มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย โดยมีพรมแดนเชื่อมถึง 2 จุด และมีทรัพยากรธรรมชาติที่พิเศษสูงคือยางพารา ตลอดจน ก๊าซธรรมชาติในท้องทะเลส่งผลให้กับอาชีพหลักและมีแนวโน้มที่จะขยายตัวในอนาคตดังนี้

1. การเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้แก่

- สวนยางพารา
- อุตสาหกรรมยางแท่ง ยางแผ่นรมควัน ฯลฯ
- อุตสาหกรรมถลุงมือยาง
- อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร
- อุตสาหกรรมส่งออกการเกษตร
- อุตสาหกรรมไม้ยาง เช่นเฟอร์นิเจอร์ไม้ยาง

2. การประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้แก่

- การประมง
- อุตสาหกรรมห้องเย็น
- อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล
- การบรรจุหีบห่อ
- อุตสาหกรรมส่งออก

3. การบริการ และการท่องเที่ยว

- โรงแรม
- ร้านอาหาร ห้องอาหาร
- การบริการขนส่ง และการคมนาคม
- อุตสาหกรรม และหัตถกรรมพื้นบ้าน
- การพาณิชย์ ขายเป็นปลีก ขายส่ง
- การบริการด้านการธนาคารและการเงิน
- การท่องเที่ยว

4. อุตสาหกรรมอื่น ๆ

- ก่อสร้าง
- อุตสาหกรรมปิโตรเคมี
- อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

จากผลสรุปของการเก็บข้อมูลจากภาคสนาม จากการประชุมสัมมนา การศึกษา เอกสารสภาพภูมิศาสตร์ และทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัดสงขลา และแนวโน้มของสภาพธุรกิจที่ ผ่านมาในอดีตสามารถคาดการณ์แนวโน้มของธุรกิจและเศรษฐกิจดังกล่าวข้างต้น ซึ่งสอดคล้อง กับการจัดทำแผนแม่บทใน 5 จังหวัดภาคใต้ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติมอบให้บริษัทเข้าที่อีสท์เอเชียเทคโนโลยี จำกัด ดำเนินการซึ่งได้วิเคราะห์แนวโน้ม ของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบไม่ได้ดำเนินการตามแผนแม่บท และหากมีการดำเนินการ ตามแผนแม่บทจะมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในช่วง พ.ศ. 2540 - 2549 และมูลค่าของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของอนุภาคในปี พ.ศ.2549 ดังนี้ (2541 : 3-35)

สาขา	ร้อยละของการเติบโตระหว่างปี 2540 - 2549		มูลค่าในปี 2549 ล้านบาท (ราคา ปี 2531)	
	ไม่มีแผนฯ	มีแผนฯ	ไม่มีแผนฯ	มีแผนฯ
1. การธนาคาร ประกันภัย และอสังหาริมทรัพย์	16.5	19.5	25,763	33,304
2. อุตสาหกรรม	11.4	17.5	14,260	24,262
3. ก่อสร้าง	8.9	13.5	17,400	26,392
4. การบริการ	7.7	8.9	26,682	29,761
5. การเกษตร (รวม)	4.8	7.4	59,494	75,948
6. การค้าปลีก และค้าส่ง	3.7	5.0	20,826	23,490
7. การคมนาคม และสื่อสาร	3.1	6.0	8,113	10,741

แต่เมื่อพิจารณาในสาขาย่อยของสาขาเกษตรจะพบว่า การแปรรูปผลิตภัณฑ์ เกษตรอย่างง่ายมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงสุด รองลงมาคือสาขาปศุสัตว์ และกสิกรรม ซึ่ง ร้อยละของการเติบโตระหว่างปี 2540 - 2549 แบบไม่มีแผนฯ เท่ากับ 10.2 9.0 และ 5.4 ตาม ลำดับ แบบมีแผนฯ เท่ากับ 13.7 14.2 และ 6.5 ตามลำดับ ส่วนมูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวม ของอนุภาคในปี 2549 แบบไม่มีแผนฯ เท่ากับ 16,412 4,126 และ 29,246 ตามลำดับ และแบบ มีแผนฯ เท่ากับ 22,571 6,600 และ 32,420 ตามลำดับ นอกจากนี้จะพบว่า พืชเศรษฐกิจหลักของ 5 จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และผลไม้ นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบให้บริษัท เข้าที่อีสท์เอเชีย เทคโนโลยี จำกัด จัดทำแผนแม่บทและยังได้วิเคราะห์อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2539 -

2544 พบว่า ร้อยละของอัตราการขยายตัวแบบไม่มีแผนฯ ของธุรกิจสาขาการธนาคาร ประกันภัย และอสังหาริมทรัพย์ เท่ากับ 16.47 สาขาอุตสาหกรรมเท่ากับ 11.39 สาขาการบริการเท่ากับ 7.69 สาขาเกษตร (รวม) เท่ากับ 4.59 และสาขาการค้าปลีกและค้าส่งเท่ากับ 4.09 และร้อยละของอัตราการขยายตัวแบบมีแผนฯ เท่ากับ 18.50 15.00 8.76 6.58 และ 5.00 ตามลำดับ (2541 : 3-38) จะเห็นว่าการศึกษาวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่สอดคล้องกับการวิเคราะห์ของบริษัทเข้าที่อีสท์เอเชีย เทคโนโลยี จำกัด และยังได้เสนอแผนแม่บท ซึ่งประกอบด้วยแผนงาน 22 แผน และโครงการ จำนวน 99 โครงการ โครงการที่เกี่ยวข้องและเสริมสร้างการขยายตัวของธุรกิจในจังหวัดสงขลา หลายโครงการเช่น

- โครงการจัดตั้งสถานีขนถ่ายสินค้าคล่อง (Inland Container Depots/ICD) สงขลา
- โครงการสะพานเศรษฐกิจภาคใต้ตอนล่าง (อันดามัน - อ่าวไทย)
- โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมชนบท
- โครงการจัดตั้งธนาคารอิสลาม
- โครงการเก็บน้ำคลองลำแวง คลองลำขัน อ่างอรัญภูมิ และบ้านนาปรัง อำเภอนาทวี
- โครงการศึกษาสำรวจ และฟื้นฟูแหล่งธรรมชาติแหล่งท่องเที่ยว และแหล่งศิลปกรรมที่เร่งด่วน
- โครงการติดตั้งตู้ผูกเรือในพื้นที่ปะการังมิใช่ประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยวเพื่อป้องกันการทำลายแนวปะการัง
- โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่เฉพาะสงขลาหาดใหญ่เพื่อพัฒนาสู่เมืองนานาชาติ หาดใหญ่ - สงขลา
- โครงการพัฒนาโครงข่ายขนส่งชายฝั่งเชื่อมโยงท่าเรือสงขลา กับนานาชาติ และพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก
- โครงการส่งเสริมหัตถอุตสาหกรรมในครัวเรือน
- โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมจากไม้ยางพารา
- โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมเซรามิก
- โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารเพื่อการผลิตอาหารมุสลิม
- โครงการพัฒนาความร่วมมือเศรษฐกิจกับประเทศมุสลิม
- โครงการร่วมทุนทางอุตสาหกรรมกับประเทศเพื่อนบ้าน

3. อาชีพและโปรแกรมลักษณะการฝึกอบรม และผู้ที่ควรรับผิดชอบ

จากการประชุมสัมมนาและข้อเสนอสามารถสรุปอาชีพ และหลักสูตรการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับแนวโน้มของทิศทางและการขยายตัวของธุรกิจในจังหวัดสงขลา ดังนี้

อาชีพ	หลักสูตรการฝึกอบรม
เกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง - การทำสวนยางพารา - การทำสวนผักผลไม้ - ปศุสัตว์ - อุตสาหกรรมยางพารา - อุตสาหกรรมนมมือยาง - อุตสาหกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร - อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร - การเกษตรเพื่อการส่งออก - อุตสาหกรรมไม้ยาง	- เทคนิคการกรีดยางอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล - เทคนิคการบำรุงและดูแลพืชเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ - เทคนิคการบำรุงและดูแลสัตว์ให้ถูกวิธีและมีคุณภาพ - การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างถูกวิธีและปลอดภัย - เทคนิคเฉพาะการผลิตยางพารา - เทคนิคเฉพาะอย่างเพื่อการผลิตนมมือยาง - การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ถูกวิธีและปลอดภัย - การผลิตตามระบบการผลิตมาตรฐานสากล ISO 9000 - เทคนิคการใช้เครื่องจักรกลเพื่อการแปรรูปที่ถูกวิธี - การจัดการและการควบคุมเฉพาะอย่าง - การผลิตตามระบบการผลิตตามมาตรฐานสากล ISO 9000 - เทคนิคการบรรจุหีบห่อ - กลยุทธ์ในการจัดการเพื่อการส่งออก - การตลาด - ภาษต่างประเทศ เช่นอังกฤษ - จีน ภาษา - ช่างฝีมือระดับกลาง - การออกแบบ - เทคนิคการประดิษฐ์

อาชีพ	หลักสูตรการฝึกอบรม
<p>การประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การประมง - อุตสาหกรรมห้องเย็น - อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล 	<ul style="list-style-type: none"> - การทำประมงสากล - เทคนิคการจับสัตว์น้ำที่ถูกวิธีและมีคุณภาพ - เทคนิคการแล่และการตบแต่งสัตว์น้ำ - เทคนิคการบรรจุหีบห่อ - วิทยาศาสตร์การอาหาร - การจัดการและการควบคุมงานเฉพาะอย่าง - การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ถูกวิธีและอย่างปลอดภัย
<p>การบริการและการท่องเที่ยว</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงแรม - ร้านอาหารและห้องอาหาร - ธุรกิจการท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะและจิตสำนึกในการบริการ - การพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อการบริการ - ทักษะด้านการบริการการเสิร์ฟ - ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาบาหลี - การยกระดับจิตใจ และความคิดเกี่ยวกับการบริการ - ทักษะและความสามารถด้านอาหาร - ทักษะด้านการบริการการเสิร์ฟ - ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาบาหลี - ทักษะการเป็นมัคคุเทศ - ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ - โบราณสถาน และโบราณวัตถุของภาคใต้และประเทศไทย - สาระของรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว

อาชีพ	หลักสูตรการฝึกอบรม
- อุตสาหกรรมและหัตถกรรม พื้นบ้าน	- เทคนิคการออกแบบ - การจัดการและการตลาด - ศิลปะการประดิษฐ์
- การบริการขนส่งและ การคมนาคม	- มารยาทในการบริการ - ภาษต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และ ภาษาบาหลี
- การพาณิชย์ชายปลีก และ ขายส่ง	- การตลาด - การบริการและการจัดการ - ทักษะการขาย - คอมพิวเตอร์
อุตสาหกรรมอื่น ๆ	
- การก่อสร้าง	- เทคนิคทางการช่าง - การอ่านแบบก่อสร้าง - ช่างฝีมือระดับกลาง
- อุตสาหกรรมปิโตรเคมี	- ความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมปิโตรเคมีเพิ่มเติม - การผลิตตามระบบการผลิตแบบมาตรฐานสากล เช่น ISO 9000
- อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์	- ความรู้ด้านอิเล็กทรอนิกส์

นอกจากนี้ ยังมี ทักษะ และความรู้ ที่ควรได้รับการพัฒนาร่วมกันในด้าน
คุณลักษณะและคุณสมบัติที่เอื้อต่อการพัฒนางาน เช่น

- ความรับผิดชอบ และระเบียบวินัย
- ความซื่อสัตย์ และตรงเวลา
- การทำงานร่วมกับผู้อื่น
- มนุษย์สัมพันธ์
- จิตสำนึกและความรักในงานที่ปฏิบัติหรือรับผิดชอบ
- คุณธรรมและจริยธรรม

บุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่าง และการประชุม
สัมมนามีหลากหลายแต่สามารถสรุปว่า การจัดการอบรมไม่ควรให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง

เป็นผู้รับผิดชอบแต่ผู้เดียว ควรจัดในลักษณะความร่วมมืองานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรวมกัน เช่น สถานศึกษา สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน และสถานประกอบการ ฯลฯ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของหลักสูตร และการจัดอาจมีการเปลี่ยนรูปแบบจากให้แรงงานมารับการอบรมและพัฒนาในหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง และอบรมในเวลาราชการอาจจะต้องเปลี่ยนไปในรูปแบบเคลื่อนที่ และเวลาอบรมนอกเวลาราชการ ซึ่งจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามลักษณะของกลุ่มแรงงานที่จะได้รับการพัฒนา นอกจากนี้ในการดำเนินการอาจมีการวางแผนจัดทำหลักสูตร ดำรงความสนใจ และร่วมกับสถานประกอบการโดยให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมรับผิดชอบมากกว่าเดิม

